ادامه از صفحه اول

تأیید صلاحیت لاهه، پیروزی ایران

اما خروج آمریکا از عهدنامه مودت چون عطف به ماسبق نمی‌شود، دیوان بین‌الملل لاهه با تکیه بر صلاحیت عام خود که برگرفته از بند دوم ماده ۲۱ عهدنامه مودت است، به هر دو شکایت ایران ورود پیدا کرد و دستور موقتی صادر کرد. در جلسه دیروز که با حضور نمایندگان دو طرف در دیوان و بعضی از وکلا و مقامات دولتین برگزار شد، دیوان تصمیم خود درباره اعتراض ایالات متحده به صلاحیت دیوان برای رسیدگی به پرونده را اعلام کرد. ۱۱ قاضی دیوان لاهه به نفع ایران رأی داده و چهار قاضی نیز رأی مخالف دادند. آن‌طور که نماینده ایران در دیوان بین‌المللی دادگستری خبر داده، درباره جنبه‌های ماهوی موضوع و ابعاد مسئولیت‌های آمریکا و به‌ویژه مبلغ غرامت، دیوان متعاقبا وارد رسیدگی ماهوی می‌شود.

ایران به‌عنوان خواهان، ادعاهای خود را مطرح می‌کند و سپس آمریکا لایحه دفاعیه خود را ارائه می‌دهد که روندی زمان‌بر است. بعدازآن اگر رأی به ضرر ایالات متحده باشد، باید دید آیا رأی دیوان را اجرا خواهد کرد یا ایران مجبور خواهد شد به شورای امنیت سازمان ملل مراجعه و الزام آمریکا به اجرای رأی دیوان را خواستار شود؟ درآن‌صورت آیا آمریکا از حق وتوی خود استفاده خواهد کرد یا نه؟ ظاهرا دولت ترامپ به رأی دیوان بعد از شکایت ایران به شورای امنیت هم اعتنایی نخواهد کرد و چالشی جدید در روابط ایران و آمریکا به وجود خواهد آمد.

ادامه از صفحه ۲

چرا انقلاب اسلامی رخ داد؟

بعد از کشتارها در شهرها -که من خود یک مورد آن را با ۵۰۰ نفر که بر زمین ریختند شاهد بودم- انتشار نامه جعلی در روزنامه اطلاعات و آتش‌زدن سینماها، رستوران‌ها و بانک‌ها و کودتای ناشیانه لشگرگارد و آمدن هایزر و گریه شاه، انقلابی که با گل بر سربازان پیروزشده بود، در ۲۲ اسفند به خون کشیده شد که قرار نبود چنین شود؛ در حالی که امام قبلا از شاه فقط یک میکروفون خواسته بود حتی برای همه ادیان و فراتر آیت‌الله مطهری در دانشکده الهیات گفت اگر به حکومت رسیدیم، حتی با مارکسیست‌ها آزادانه به گفت‌وگو می‌نشینیم و هنگامی که من سؤال کردم «کدام مارکسیستی را قبول دارید که با شما در دانشگاه به گفت‌وگو بنشیند؟» فرمود «انور خامه‌ای».

قبلا این نصیحت «حداقل قانون اساسی را رعایت کن» توسط بسیاری افراد و گروه‌های دیگر چون احزاب سیاسی قبل از کودتا که در جبهه‌هایی مانند جبهه ملی و.... جمع شده بودند، مکرر بود که متأسفانه گوش شنوایی برای آنها نبود، زیرا در دربار پهلوی در این مقطع فقط سفارشات سفرای انگلیس و آمریکا شنیده می‌شد.

حاصلش انقلاب اسلامی شد که با تز جمهوری اسلامی بر دوران پادشاهی و دیکتاتوری مهر باطل زد که چون نیک بنگریم یک گام جلوتر از همه تاریخ گذشته ما بود که تکیه بر اخلاق قبل از همه داشت به علاوه که عدالت‌محور بود. چه عدالت و برابری همه برآمده از گفتمان اخلاق است. سفارشی که همه اگر تعمق کنیم ادیان توحیدی، غیر از آن سخنی ندارند. خصوصا در اسلام که بیش از همه بر کرامت انسان به ماهوانسان نظر دارد. امری که غرب هم پس از دوران تجدد به آن توجه کرد البته برای کشورهای جهان سوم و نه برای خود! در نتیجه مردم به خدا و مسجد پناه بردند. پیامی که از سوی گروه‌هایی متأسفانه درک نشد.

امام در هر مورد به رأی مردم سفارش داشت و مردم که بیش از همیشه ازهم‌گسسته بودند. تسخیر سفارت اگرچه همه ما را خوشحال کرد و شاید غرور گذشته را بازگرداند ولی در آن شرایط بیشترین زیان را برای انقلاب و جامعه داشت که از دولت تا شورای انقلاب همه رد کردند زیرا در آن مقطع دولت تکنوکرات بازرگان برای کشوری عقب‌مانده که نیاز به توسعه داشت توسط آیت‌الله مطهری معرفی شده بود و با این عمل استعفا داد و روند حوادث دیگر شد.

رهبری فقید انقلاب که از فرانسه آمده بود، استعفای بازرگان را چندین‌بار نپذیرفت. من در پاریس بارها با ایشان تماس گرفته بودم، در ایران تماس‌ها گاهی میسر می‌شد و یک بار قبل از رفتن به جماران به حضور رسیدم و سؤالی کردم، فرمود: «چرا همه کارها را از من می‌خواهید؟ ولم کنید مگر من همیشه دولت تعین کرده‌ام؟» ایشان اولین روحانی‌ای بود که در برابر یکی دو سؤال مذهبی در پاریس به من گفت: «خودت عقل داری چرا از من می‌پرسی؟».

وزیر صمت از برگزاری جلسه با مسئولان برای داخلی سازی قطعات خودرو خبر داد

ورود وزارت دفاع به صنعت خودروسازی

لیلا مرگن: رضا رحمانی، وزیر صمت، دیروز در حاشیه جلسه هیئت دولت در جمع خبرنگاران، از برگزاری جلسه با مسئولان وزارت دفاع برای ساخت قطعات خودرو خبر داده است. به‌این‌ترتیب این وزارت‌خانه رسما وارد صنعت خودروسازی کشور خواهند شد تا شاید مشکل این صنعت در شرایط تحریم حل شود. کارشناسان هم گله‌ای از ورود نیروهای نظامی به صنعت خودرو ندارند، اما نکاتی را یادآوری می‌کنند، از جمله اینکه قطعاتی که نظامیان می‌سازند باید تجاری‌سازی شود و قیمت تمام‌شده این قطعات (که برای صنعت خودرو بسیار اهمیت دارد) بالا نباشد و نکته دیگری که بسیار بر آن تأکید دارند این است که نیروهای نظامی وارد ساخت قطعاتی نشوند که قبلا در کشور ساخته می‌شده است.

زمزمه‌های فضای مجازی و رسانه‌ای درباره آمادگی سپاه و وزارت دفاع برای کمک به صنعت خودروسازی گویا در حال به‌وقوع‌پیوستن است. دیروز رضا رحمانی، وزیر صنعت، معدن و تجارت (صمت)، در حاشیه جلسه هیئت دولت اعلام کرد: به تازگی جلساتی برای تولید برخی از قطعات خودرو با وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح برگزار شده است. پیش از سخنان وزیر صمت، سردار امیرعلی حاجی‌زاده، فرمانده هوافضای سپاه، خبر داده بود که «هر بخش مسئول دارد و هر حوزه‌ای کمک بخواهد ما آمادگی داریم و اخیرا صنعت خودروسازی کمک‌هایی خواسته که ورود کردیم، ولی اصل آن است که متولیان آن حوزه از خارج قطع امید کنند. امروز هیچ موضوعی در مسئله غیرنظامی نگران‌کننده نیست، ولی باید متولیان هر بخش جدی باشند. بسترهای خوبی در زمینه خودروسازی وجود دارد و مشکلات قابل حل است و مشکلات موشک و پهپاد یک‌دهمش در صنایع خودروسازی نیست». به نقل از معاون حقوقی وزارت دفاع نیز تویتی منتشر شد که در متن آن آمده بود: «اگر شرکت‌های خودروسازی توان تولید خودروهای باکیفیت ندارند، وزارت دفاع آماده است تا تمام دانش خود را در اختیار آنان قرار دهد». حالا به نظر می‌رسد همه این اعلام آمادگی‌های مجازی در حال تبدیل‌شدن به واقعیتی عینی هستند.

همکاری مسبوق به سابقه

سعید مدنی، مشاور مدیرعامل سایپا، در گفت‌وگو با «شرق» اعلام می‌کند که همکاری با نیروهای نظامی برای تأمین قطعات مورد نیاز صنعت خودرو، دارای سابقه است.او ادامه می‌دهد: نیروهای نظامی با تکنولوژی روز و مسائل هایتک آشنایی دارند. صنایع نظامی و خودرو ابعاد مشترکی دارند. در خودروسازی همه‌چیز باید اقتصادی و قیمت‌ها رقابتی باشد، اما در صنایع نظامی محدودیت بودجه وجود ندارد. این در حالی است که در خودروسازی باید قیمت تمام‌شده پایین باشد.مدنی می‌گوید: نیروهای نظامی از نظر دانش فنی و تکنولوژی می‌توانند کمک کنند، اما در رابطه با تجاری‌سازی دانش فنی و تولید انبوه با قیمت مناسب، خودروسازها بهتر می‌توانند عمل کنند.مدنی بیان می‌کند: از ورود نظامی‌ها به صنعت خودروسازی ترسی از این نظر که ورود آنها منجر به تناقضات مدیریتی شود، وجود ندارد.او تأکید می‌کند: درمجموع از دانش نظامیان می‌توان استفاده کرد. در زمان‌های قبل هم سعی می‌شد از دانش آنها استفاده کنیم. مهم‌ترین نقطه‌ضعف آنها، قیمت تمام‌شده بالای قطعات بود. اگر آن یک نکته را رعایت کنند و وظیفه تجاری‌سازی و تولید انبوه را برعهده خودروسازی بگذارند، همچنین دانش فنی و تکنولوژی را به خودروسازی برسانند، خوب است.

اصرار به بومی‌سازی صددرصدی سیاستی نادرست

مشاور مدیرعامل سایپا عنوان می‌کند: صنعت خودرو، صنعتی است که امکان صددرصد بومی‌کردن آن وجود ندارد. حتی خودروسازان بزرگ و معروف دنیا هم بسیاری از قطعات را به‌خاطر مسائل اقتصادی و نبود توجیه اقتصادی، از خارج وارد می‌کنند. باید این ارتباط وجود داشته باشد.او ادامه می‌دهد: اگر بخواهیم فقط روی پای خود باشیم، مثل کشورهای آلمان شرقی، کره شمالی و اتحاد جماهیر شوروی (سابق) با مشکل مواجه می‌شویم. این کشورها اصرار روی ساخت داخل کردند، به همین دلیل رشدی در صنعت خودرو نکردند.

اتحاد جماهیر شوروی و آلمان شرقی از هم پاشیدند و کره شمالی به‌جز صنایع نظامی، صنعت قابل‌توجهی ندارد.مدنی تأکید می‌کند: ما ناگزیریم با دنیا ارتباط داشته باشیم، اما می‌توانیم برخی قطعات هایتک (با تکنولوژی بالا) را در داخل بسازیم. وقتی وارد ساخت این قطعات شویم، قدرت رقابتی صنعت خودروی ایران را در جهان بالا می‌بریم.به گفته او، به دلیل اینکه تیراژ خودرو در ایران پایین است، ساخت برخی قطعات گران تمام می‌شود، اما ایران می‌تواند با کمک‌گرفتن از نیروهای نظامی، قطعاتی مثل ECU و تمام سیستم‌های الکترونیک و برقی خودرو را تولید کند. از دیگر قطعاتی که می‌توان در داخل تولید کرد، ایربگ، ABS سیستم ترمز، گیربکس اتوماتیک، موتورهای سه‌سیلندر کم‌مصرف، جعبه فرمان الکتریکی، الکترونیکی و هیدرولیکی و قطعاتی مثل پولوس است.مشاور مدیرعامل سایپا اعلام می‌کند: اگر شرکت‌های تولید داخلی بتوانند با یک همکار خارجی به صورت تحت لیسانس قطعه تولید کنند، به شرط اینکه قرارداد با شرکت‌های خارجی به نحوی باشد که عمق ساخت داخل زیاد باشد، به نتیجه مطلوبی می‌رسیم. عموما شرکت‌های خارجی عمق ساخت داخل را کم می‌گیرند، اما اگر سخت‌گیرانه قرارداد ببندیم و ۶۰ تا ۷۰ درصد ساخت قطعات را در داخل انجام دهیم، اتفاق خوبی رخ داده است، اما اگر بتوانیم با کمک صنایع دفاع این قطعات را بسازیم که خیلی خوب خواهد بود.

لزوم ساخت قطعاتی که در داخل تولید نمی‌شود

محمدرضا نجفی‌منش، رئیس انجمن همگن قطعه‌سازان کشور، نیز در گفت‌وگو با «شرق» ورود نظامیان به صنعت خودروسازی در شرایطی که تحریم‌های آمریکا ایران را تحت فشار قرار داده است، اقدامی مؤثر می‌داند به شرط آنکه نظامیان قطعاتی را تولید نکنند که قبلا در کشور تولید می‌شده است، زیرا این دوباره‌کاری به حساب می‌آید.او ادامه می‌دهد: ۳۵ درصد قطعات و مواد اولیه مورد نیاز ایران‌خودرو از خارج وارد می‌شود. بنابراین اگر این قطعات داخلی‌سازی شود، خوب است.به اعتقاد نجفی‌منش، شرایط فعلی ایران شبیه جنگ است و در آن مقطع نیز درحالی‌که صنایع دفاع ظرفیتش را نداشت تا موشک تولید کند، فعالان صنعت قطعه‌سازی در خیابان قزوین وارد کار ساخت خمپاره شدند و به وزارت دفاع کمک کردند. باید نیروهایمان را روی هم بگذاریم تا کم‌وکسری‌ها جبران شود.او می‌گوید: صنایع نظامی جزء پیشرفته‌ترین صنایع دنیاست. اگر امکاناتی وجود دارد که قطعاتی را که سایر قطعه‌سازان نمی‌سازند، بتوانیم در داخل تولید کنیم، باید از این توان و امکانات استفاده شود. بهتر است نیروهای نظامی قطعات را در داخل تولید کرده و بعد توان فنی را واگذار کنند تا شرکت‌های دیگر بیایند و این قطعات را بسازند.

یک عضو شورای پژوهشی سازمان مالیاتی خبر داد

اجرائی‌شدن طرح جامع مالیاتی در سال ۹۸

شرق: طرح جامع نظام مالیاتی کشور بدون‌شک یکی از ابرپروژه‌های ملی و درعین‌حال یکی از بزرگ‌ترین طرح‌های مبتنی بر فناوری اطلاعات و ارتباطات در تاریخ کشور محسوب می‌شود که به گفته مجریان طرح، نقشی اساسی در تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی و کاهش اتکای درآمدهای دولت به فروش سرمایه‌های ملی دارد. طرحی که در حین پیشرفت، برای اجرا و تحقق کامل با چالش‌های جدی و لزوم همکاری نهادهای متعددی مواجه است. خروجی‌های این طرح کلان بسیار متنوع است و از تسهیل و تسریع روند رسیدگی به پرونده مؤدیان مالیاتی، حذف ارتباط مأموران مالیاتی با مؤدیان، مبارزه با فساد، ایجاد شفافیت و... گرفته تا تحقق عدالت مالیاتی، افزایش درآمدهای ملی و شناسایی فراریان مالیاتی و جلوگیری از پول‌شویی و... را شامل می‌شود. با همین پیش‌مقدمه می‌توان مخالفت‌های جدی عده‌ای را در استقرار پایگاه اطلاعات مالیاتی و اجرای نظام جامع مالیاتی دریافت. Top of Form نگاهی به نقاط ضعف و کاستی‌های نظام مالیاتی کشور دارد. تحول نظام مالیاتی همواره موضوع بسیار مهمی برای فعالان دولتی و بخش خصوصی بوده است. ضرورت اجرای این تحول در اسناد بالادستی و برنامه‌ای کشور نیز بارها مورد توجه قرار گرفته است؛ به‌نحوی‌که از برنامه سوم توسعه تا برنامه ششم توسعه بر اهمیت و ضرورت اجرای این طرح تأکید شده است. طرح تحول نظام مالیاتی یکی از محورهای اصلی طرح تحول اقتصادی دولت است و براساس‌آن «طرح جامع مالیاتی» به‌عنوان طرح همه‌جانبه تحول نظام مالیاتی کشور از دهه پیش در دستور کار سازمان امور مالیاتی کشور قرار داشته است. موفقیت و ایجاد تحول در نظام مالیاتی کشور، نیازمند تعیین اهداف کلانی است که با راه‌اندازی و پرداخت هزینه آن، گام بزرگی در راستای تحول نظام مالیاتی کشور برداشته خواهد شد. گفتنی است که وجود نواقص و معضلاتی درباره ارائه خدمات مناسب به مؤدیان، پرداخت‌نکردن مالیات، افزایش شکایات و افزایش حجم فرارهای مالیاتی و... باعث کاهش درآمدهای مالیاتی و افزایش نارضایتی مؤدیان شده است که با راه‌اندازی طرح جامع مالیاتی می‌توان به برطرف‌شدن این نواقص در نظام مالیاتی کشور امیدوار بود. در همین راستا بر اهمیت و ضرورت اجرای اهداف طرح جامع در برنامه‌های توسعه و اهداف طرح و راهکارهای دستیابی به آن تأکید شده است. در ادامه به بخشی از اهداف، اهمیت و ضرورت طرح جامع مالیاتی اشاره می‌شود. با توجه به آنکه گفته می‌شود از اول مرداد ۱۳۹۷ به بعد (زمان ابلاغ اصلاحیه قانون مالیات‌های مستقیم) و به استناد ماده ۹۷ اصلاحیه قانون مالیات‌های مستقیم، از این به بعد سازمان امور مالیاتی باید براساس خوداظهاری مؤدیان و حسابرسی مؤدیان ریسکی درباره صدور برگ تشخیص مالیاتی اقدام کند و ازآنجاکه به‌تازگی اعضای شورای پژوهشی و برنامه‌ریزی مالیاتی کشور از دستاوردهای طرح جامع مالیاتی بازدیدی داشته‌اند، درصدد برآمدیم با غلامحسین دوانی، از اعضای شورای پژوهشی سازمان مالیاتی که بانک جهانی نیز همه‌ساله در رتبه‌بندی پروژه کسب‌وکار ایران درباره نظام مالیاتی ایران از نظرات او استفاده می‌کند و گفته می‌شود از آغاز اجرای طرح تحول نظام مالیاتی در جریان بوده، گفت‌وگویی را درباره طرح جامع مالیاتی و الکترونیکی‌کردن فرایند مالیات‌ستانی داشته باشیم.

اهداف طرح جامع مالیاتی چه بوده است؟

به استناد اسناد و مدارک موجود به طور کلی طرح جامع مالیاتی دارای سه هدف اصلی افزایش درآمدهای پایدار مالیاتی، کاهش هزینه‌های عملیاتی مالیات‌ستانی و افزایش رضایت صاحبان کسب و کار (مؤدیان مالیاتی) بوده است.

طرح جامع مالیاتی قرار است چه کار کند؟

به غیر از موارد پیش‌گفته، طرح جامع مالیاتی دارای پروژه‌های مختلفی نیز هست که براساس چشم‌انداز سازمان و پتانسیل‌های موجود در کشور ۵۲ بسته کاری تدوین شده است. این بسته‌های کاری براساس اولویت اجرای ارتباطات با یکدیگر و سایر شاخص‌های در نظر گرفته‌شده به ۳۲ و در نهایت ۳۷ پروژه تبدیل شد. درحال‌حاضر ۱۳ سال از کلیدخوردن طرح جامع مالیاتی در کشور می‌گذرد؛ اما براساس واقعیت‌های کنونی هنوز بخش‌هایی از این طرح عملیاتی نشده؛ به‌طوری‌که به نظر می‌رسد اجرای کامل آن از سال ۱۳۹۸ محقق شود.

سابقه این طرح به چه زمانی برمی‌گردد و چه شاخصه‌هایی دارد؟

مطالعات اولیه با عنوان طرح جامع اطلاعات مالیاتی به دهه ۷۰ برمی‌گردد. اولین سابقه قانونی این طرح، ماده ۵۹ برنامه سوم توسعه است که علاوه بر تشکیل سازمان امور مالیاتی کشور، این سازمان را مکلف می‌کرد که طرح جامع اطلاعات مالیاتی را به اجرا بگذارد. نگارش اولیه این ماده به دوره اول ریاست آقای علی‌اکبر عرب‌مازار بر دستگاه مالیاتی برمی‌گردد. این ماده تا سال ۱۳۸۳ تقریبا بلااقدام می‌ماند. در این سال وزیر وقت امور اقتصادی و دارایی و سازمان امور مالیاتی تصمیم می‌گیرند که مطالعات جامع حول اجرای این طرح انجام شود. ازآنجایی‌که تجربه‌ای داخلی در زمینه چنین طرحی وجود نداشت، از یکی از بزرگ‌ترین شرکت‌های حسابرسی و مشاوره‌ای جهان به نام دیلویت کانادا (Deloitte) دعوت می‌شود تا با همکاری خبرگان داخلی این مطالعات را انجام دهد. این مطالعات به تعریف یک‌سری پروژه در قالب یک برنامه منجر شد. یکی از سی‌وچند پروژه این برنامه، طراحی و اجرای آزمایشی «سامانه نرم‌افزاری یکپارچه مالیاتی» بود. این پروژه در وهله نخست به مناقصه بین‌المللی گذاشته که برنده مناقصه اوایل سال ۸۴ مشخص می‌شود. طراحی و ساخت طرح جامع مالیاتی نخست متشکل از ۳۲ پروژه (که براساس ضروریات اجرائی برخی از پروژه‌های آن به دو پروژه تقسیم شد) تشکیل شده که نهایتا در ۳۷ پروژه در پنج محور سازماندهی شده است. این دارای چهار سامانه و ۱۴ ماژور و ۴۰ زیرسامانه بوده که تقریبا نهایی و اجرائی شده است. این چهار سامانه اصلی در اختیار پایگاه اطلاعاتی و مؤدیان مالیاتی است که تا همین چند روز پیش می‌توان گفت در این پایگاه اطلاعاتی بالغ بر یک‌میلیاردو ۳۴۷ میلیون رکورد اطلاعاتی ثبت شده که به پرونده مؤدیان وصل شده است. در نتیجه بعد از مراجعه هر مؤدی می‌توان به رکوردهای اطلاعاتی او دسترسی پیدا کرد که این امر تأثیر بسزایی در حذف کاغذبازی خواهد داشت. برای مثال، در دو سال گذشته دو میلیون رکورد مالیاتی فاقد سوابق نظام مالیاتی شناسایی شده که با اخذ اطلاعات از سایر بخش‌های مختلف و یک‌کاسه‌کردن اطلاعات در پرونده‌های مربوطه، برای همه مؤدیان پرونده تشکیل خواهد شد؛ به‌طوری‌که هم‌اکنون نزدیک به دو میلیون مؤدی و ۲۲ هزار فرار مالیاتی کشف شده است که حاصل تعامل و اتصال اطلاعاتی سامانه مالیاتی با سامانه ۲۲ وزارتخانه، سازمان و بانک بوده است. از دیگر سامانه‌ها، سامانه خدمات الکترونیکی مالیاتی است که سال گذشته موفق به جذب حدود ۴.۵ میلیون اظهارنامه مالیاتی الکترونیکی شد؛ زیرا هیچ اظهارنامه کاغذی در این سامانه وارد نمی‌شود؛ چون تمام مراحل ثبت‌نام، پرداخت تا اعتراض و شکایات نیز به صورت الکترونیکی انجام می‌شود. بدیهی است درحال‌حاضر مقدمات اضافه‌شدن استفاده از سیستم موبایل‌محور به طرح انجام شده است که به‌زودی قابلیت اجرائی آن برای مؤدیان علاقه‌مند اعلام خواهد شد. سامانه سوم، مدیریت فرایندهای درون‌سازمانی است که امید است به‌زودی عملیاتی شود؛ در صورت تحقق این موضوع، ارتباطات سازمان مالیاتی و مؤدیان به صورت الکترونیکی انجام خواهد شد. سامانه چهارم، مدیریت ریسک و انتخاب روش‌های الکترونیکی برای حسابرسی مالیاتی است؛ به این صورت که روش‌های الکترونیکی حسابرسی ریسک‌محور، مؤدیان ریسکی را گزینش کرده و با راستی‌آزمایی مالیات ابرازی آنان، پذیرفته خواهد شد.

مختصات و مؤلفه‌های طرح جامع مالیاتی چیست؟

استقرار سامانه نرم‌افزاری یکپارچه در یک اداره مالیاتی، نیازمند وجود تأمین پیش‌نیازها و زیرساخت‌ها اعم از فنی، انسانی، سازمانی و... بسیاری است. اجرای مجموعه‌ای متنوع از فرایندهای گوناگون که این زیرساخت‌ها و پیش‌نیازها را فراهم و اداره مالیاتی را برای اجرای سامانه آماده می‌کنند، در قالب پروژه «پیاده‌سازی طرح جامع مالیاتی» تعریف شده‌اند. آنچه در این سند به آن پرداخته می‌شود، جزئیات هریک از فعالیت‌های اجرائی است که با توجه به تجارب پیاده‌سازی در موج‌های اول تا پنجم پیاده‌سازی پروژه و نیز بر مبنای آخرین ویرایش برنامه پیاده‌سازی ملی طرح جامع مالیاتی، روزآمد شده است. نگهداری و به‌روزرسانی این سند با توجه به تکمیل‌شدن سامانه نرم‌افزاری یکپارچه، تجارب استقرار سامانه در هر اداره، تغییرات برنامه پیاده‌سازی طرح جامع مالیاتی در ادارات و مکانیسم‌های برنامه‌ریزی‌شده برای اجرای ملی پروژه اهمیت بسیاری دارد.

تاکنون کدام موارد مالیاتی به صورت الکترونیکی عملیاتی شده‌اند؟

درحال‌حاضر همه موارد شامل ثبت‌نام الکترونیکی، اظهارنامه الکترونیکی اشخاص حقیقی، اظهارنامه الکترونیکی اشخاص حقوقی، اظهارنامه الکترونیکی اجاره املاک، اظهارنامه الکترونیکی مالیات بر ارزش افزوده، پرداخت الکترونیکی مالیات، خلاصه پرونده الکترونیکی، استعلام الکترونیکی عدم بدهی مالیاتی، استعلام الکترونیکی کد منحصربه‌فرد اتباع خارجی، عملیات الکترونیکی مالیات بر مشاغل خودرو، عملیات الکترونیکی مالیات بر نقل‌وانتقال ملک، دریافت الکترونیکی اعتراض‌های مؤدیان طرح، دریافت الکترونیکی شکایت مؤدیان الکترونیکی شده و هم‌اکنون و به‌طور قطع از اول سال ۱۳۹۸ وفق برنامه زمان‌بندی‌شده، پروژه ابلاغ الکترونیکی و فرایندهای مرتبط با ابلاغ اوراق الکترونیکی مانند برگ تشخیص مالیات عملکرد، برگ تشخیص مالیات حقوق، برگ مطالبات تکلیفی، برگ قطعی مالیات، دعوت به هیئت حل اختلاف‌های مالیاتی و رأی هیئت‌های حل اختلاف به صورت الکترونیکی انجام خواهد شد. همچنین تعمیم بهره‌برداری از سامانه نرم‌افزاری یکپارچه مالیاتی به تمامی مؤدیان منابع مشاغل، شرکت‌ها، ارزش افزوده و مستغلات اجاری مالیات بر نقل‌وانتقال املاک و مالیات بر ارث، با رفع موانع توسعه بهره‌برداری از سامانه نرم‌افزار یکپارچه مالیاتی، در حال تست نهایی است که از سال ۱۳۹۸ اجرائی می‌شود.

آیا مشخص است زمانی که این سامانه نرم‌افزاری به صورت محدود اجرا شده است، چه تأثیری بر درآمدهای مالیاتی داشته است؟

حداقل نتایج اجرای هرچند ناکامل طرح باعث شده برای نخستین‌بار در تاریخ کشور از سال ۱۳۹۵ درآمدهای مالیاتی بر درآمدهای نفتی فزونی گیرد و با اجرای طرح بیش از هزارو ۳۴۰ میلیون رکورد مالیاتی در سامانه مالیاتی ثبت شود که بهره‌برداری از آنها هم‌اکنون هم وجود دارد. برخی نتایج اجرای طرح عبارت‌اند از شناسایی حدود ۷۰۰ هزار مؤدی مالیاتی که تاکنون هیچ‌گونه پرونده مالیاتی نداشته‌اند، شناسایی حدود شش‌هزارو ۲۴۸ مؤدی که از کارت بازرگانی سایرین استفاده کرده‌اند که از این تعداد مؤدی، صرفا هزارو ۳۵۰ مؤدی واقعی و صاحب کارت بازرگانی بوده‌اند. مالیات دارندگان کارت‌های اجاره‌ای معادل مبلغی در حدود پنج هزار میلیارد تومان (مالیات و جریمه) بوده است. شناسایی بیش از سه هزار شرکت کاغذی دروغین که عمدتا قبل از سال ۱۳۸۷ تأسیس شده‌اند، شناسایی هفت شرکت در استان خوزستان که در تهران و خوزستان ۳۰ هزار خودرو وارد کرده‌اند و ۷۶۰ میلیارد تومان فرار مالیاتی داشته‌اند، شناسایی سه‌هزارو ۴۹ مؤدی بر اساس حساب‌های بانکی و مطالبه شش‌هزارو ۳۰۰ میلیارد تومان از آنها، شناسایی یک خانواده که نزدیک به ۲۰ شرکت صرافی داشته‌اند، شناسایی یک نفر که در سال ۱۳۹۲ فوت شده است، اما تا دو سال پس از مرگش در سامانه‌های رسمی به نام او خریدوفروش ارز انجام می‌شده، در سال ۱۳۹۵ مبلغ سه‌هزارو ۳۰۰ میلیارد تومان مالیات از افرادی که تاکنون وجهی به سازمان امور مالیاتی پرداخت نمی‌کردند، اخذ شده و در یک گام دیگر از ۷۷ نفر نیز ۹۹۰ میلیارد تومان دریافت شده است.

یادداشت

نابودی صادرات خرد با نپیوستن به FATF

مهرداد بازرگان
عضو کمیسیون توسعه صادرات اتاق ایران

● موضوع «مبارزه با پولشویی» در چند دهه اخیر اهمیت بسیار زیادی یافته است و بیشتر کشورهای دنیا خود را ملزم به رعایت قوانین آن می‌دانند، معنای آن به‌صورت خلاصه این است که نقل‌وانتقال پول باید از طریق رابطه‌ای شفاف انجام شود.استفاده از این سیستم شفاف در ایران علاوه بر مزایای اقتصادی، به نفع سیاست خارجی کشور است؛ زیرا ادعای برخی از غربی‌ها که می‌گویند ایران در پشت پرده، اقداماتی را انجام می‌دهد، رد می‌کند و با پیوستن کشورمان به FATF وارد عرصه جدیدی از اعتمادسازی در عرصه جهانی می‌شویم.FATF یک کنوانسیون بین‌المللی است که ایران نیز باید در آن حضور داشته باشد؛ زیرا وارد یک سیستم سالم جهانی می‌شویم و این سیستمی است که درحال‌حاضر بیشتر کشورهای دنیا عضو آن شده‌اند و ما هم می‌توانیم به عضویت آن درآییم و البته اگر مشکلی پیش بیاید، برای آن برنامه داریم.علاوه بر مزایای بین‌المللی در خارج کشور، مزیت مهم دیگر عضویت در گروه ویژه اقدام مالی این است که اگر در خارج از کشور ارتباط‌های بانکی سالم داشته باشیم، می‌توانیم تضمین کنیم که قواعد شفاف‌سازی در نقل‌وانتقال پول از سوی ایران رعایت می‌شود.درعین‌حال در کنار آن شک و تردیدهایی وجود دارد که به‌واسطه تحریم سیستم بانکی است و آن‌هم این است که اگر FATF را بپذیریم، نقل‌وانتقال پول چگونه اتفاق می‌افتدعده‌ای نگران هستند که در سیستم تحریم کنونی، حضور ایران در FATF برای اعمال تحریم‌های بیشتر مؤثر باشد اما به اعتقاد بنده این‌طور نیست و ما در عین اینکه عضو این سازمان هستیم، در برخی موارد کار خودمان را انجام می‌دهیم؛ زیرا مبادلاتمان با پول سیاه انجام نمی‌شود؛ بنابراین نباید نگرانی داشته باشیم. سیستم‌های کنترل مسیر پول بیشتر به‌دنبال ردیابی پول‌هایی است که در زمینه قاچاق مواد مخدر و تروریسم هستند تا جلوی اقدام باندهای مافیایی گرفته شود.FATF به اینکه صادرات و واردات در کشور چگونه انجام می‌شود و پول آن از چه طریقی مبادله می‌شود، کاری ندارد. البته درحال‌حاضر هم نظارت کافی و سالمی بر مبادلات پولی در کشور وجود دارد و به‌نوعی یکی از خواسته‌های FATF در ایران پیاده می‌شود. عدم عضویت در گروه ویژه اقدام مالی، علاوه بر مشکلاتی که برای کشور ایجاد می‌کند، باعث نابودی شرکت‌هایی است که مبادلات کوچک دارند. واقعیت این است که در شرایط کنونی تا حدودی مبادلات بانکی بین ایران و دیگر کشورها توسط بانک‌های کوچک انجام می‌شود اما مسئله این است که بانک‌های کوچک در مبادلات بزرگ وارد می‌شوند اما حاضر نیستند مبادلات کوچک را پوشش دهند؛ برای مثال یک بانک کوچک با وجود تمام ریسک‌ها حاضر است که دلار پتروشیمی را جابه‌جا کند؛ چراکه حجم مبادله بالاست و به همین دلیل بانک کوچک این ریسک را می‌پذیرد اما بانک‌های بین‌المللی و بزرگ حاضر نیستند برای مبادلات کوچک و صادرکنندگان خرد ریسک کنند؛ زیرا حضور در این معاملات برایشان نفع قابل‌توجهی ندارد. بنابراین درحال‌حاضر معاملات خرد در کشور با مشکل مواجه است.این در حالی است که به‌طورکلی صادرات خرد تأثیر زیادی در میزان صادرات کشور دارد؛ بنابراین نمی‌توانیم آنها را نادیده بگیریم. عضویت در FATF بستر را برای صادرات خرد فراهم می‌کند و این در حالی است که صادرکنندگان خرد آن‌قدر توانایی مالی ندارند که سرمایه خود را در این مبادلات از دست بدهند و بتوانند دوباره شروع کنند ولی با عضویت ایران در FATF پول از کانال درست و بدون خطر به حساب صادرکننده برمی‌گردد.خلاصه کلام اینکه عدم عضویت ایران در FATF باعث می‌شود به سخنان نامشروعی که درباره ایران گفته می‌شود و تردیدهایی که ایجاد کرده است، مهر تأیید بزنیم.

خبر

صفوف گوشت قرمز برچیده می‌شود

● وزیر جهاد کشاورزی از تصمیم این وزارتخانه برای عرضه هدفمند گوشت قرمز به گروه‌های هدف خبر داد و اظهار کرد: با این کار صفوف ایجادشده برچیده می‌شود.

به گزارش ایسنا، محمود حجتی، وزیر جهاد کشاورزی، اظهار کرد: تصمیمی اتخاذ شده است تا گوشت قرمز به‌صورت هدفمند توزیع شود تا با این کار بتوانیم جلوی نشستی را که در گوشه‌وکنار بازار وجود داشت بگیریم. وقتی گوشت به‌صورت هدفمند توزیع شود و در اختیار گروه‌های هدف قرار بگیرد، صفوفی که در این بخش به‌ویژه بخش گوشت منجمد ایجاد شده است، برچیده خواهد شد.